

ГРУПА ЕРАСТ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019 година

	Прило жения	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	3	6	9,128
Нематериални активи	4	-	105
Дългосрочни капиталови инвестиции	5	1,435	2,179
Дългосрочни вземания от клиенти	6	1,580	1,179
		3,021	12,591
Текущи активи			
Материални запаси	7	82	3,708
Търговски вземания	8	235	2,345
Краткосрочна част на вземания от клиенти	6	1,080	209
Други вземания и предплатени разходи	9	62	325
Парични средства и парични еквиваленти	10	83	586
		1,542	7,173
		4,563	19,764
ОБЩО АКТИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Капитал, отнасящ се до притежателите на собствения капитал на дружеството-матейка			
Основен капитал		255	255
Резерви		(175)	725
Напрупани печалби / (загуби)		2,090	(16)
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	11	2,170	964
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Дългосрочни банкови заеми	12	1,045	2,468
Пасиви по отсрочени данъци	13	-	336
Задължения за депозити по предоставени резервоари	14	-	228
Задължения към персонала при пенсиониране	15	-	80
		1,045	3,112
Текущи задължения			
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	12	964	1,118
Търговски задължения	16	286	6,162
Задължения към собственика	17	86	50
Задължения за данъци	18	2	665
Задължения към персонала и за социално осигуряване	19	1	169
Задължения за депозити по предоставени цилиндри	14	-	6,525
Краткосрочни банкови заеми	20	-	983
Задължения по финансов лизинг	21	-	1
Други текущи задължения	22	9	15
		1,348	15,688
		2,393	18,800
ОБЩО ПАСИВИ		4,563	19,764
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			

Приложенията на страници от 5 до 55 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.
 Консолидираният финансов отчет на страници от 1 до 55 е одобрен за издаване от Управителя и е подписан от него на 22 април 2020 година.

Албена Иванова Иванова
 Управител
 22 април 2020 година

Бойка Раянлиева
 Гл. счетоводител (съставител)
 22 април 2020 година

Заверил съгласно
 одиторски доклад
 от 05.05.2020 год.

0173 Висил
 Тодоров
 Регистриран одитор

ГРУПА ЕРАСТ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината, завършваща на 31 ДЕКЕМВРИ 2019 година

	Прило жения	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Приходи	23	47,913	93,502
Отчетна стойност на продадените стоки	24	(43,973)	(86,610)
Брутна печалба		3,940	6,892
Други доходи от дейността, нетно	25	182	468
Разходи за материали и консумативи	26	(100)	(228)
Разходи за външни услуги	27	(2,661)	(5,207)
Разходи за персонала	28	(1,029)	(2,066)
Разходи за амортизация	3, 4	(310)	(551)
Други разходи за дейността	29	(114)	(190)
(Загуба) / печалба от оперативна дейност		(882)	(882)
Финансови приходи	30	376	132
Финансови разходи	31	(240)	(2,037)
Финансови приходи / (разходи), нетно		136	(1,905)
Печалба от освобождаване от дъщерно дружество	32	1,919	-
Печалба / (загуба) преди данък върху печалбата		1,963	(2,787)
Разход за данък върху печалбата	33	(7)	99
Нетна печалба / (загуба) за годината		1,956	(2,688)
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Нетна промяна в справедливата стойност на дългосрочните капиталови инвестиции		(600)	(221)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които могат да бъдат рекласифицирани		-	-
		(600)	(221)
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи		-	(12)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани		-	-
		-	(2)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	34	(600)	(233)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		1,356	(2,921)
Нетна печалба / (загуба), отнасяща се към:			
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		1,956	(2,688)
Общ всеобхватен доход, отнасящ се към:			
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		1,356	(2,921)

Приложенията на страници от 5 до 55 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Албена Иванова Иванова

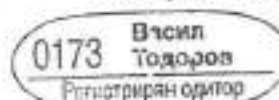
Управител

22 април 2020 година

Бойка Раянлисва

Гл. счетоводител (съставител)

22 април 2020 година

ГРУПА ЕРАСТ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, завършваща на 31 ДЕКЕМВРИ 2019 година

Отнасящи се към притежателите собственни капитал на дружеството майка					
Приложение	Основен капитал	Законови резерви	Резерви по финансови активи	Натрунани (загуби)/печалби	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2018 година	255	259	646	2,725	3,885
Промени в собственния капитал за 2018 година					
Разпределение на печалбата за:		41	-	(41)	-
*резерви	-	41	-	(41)	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	(221)	(2,700)	(2,921)
*нетна загуба за годината	-	-	-	(2,688)	(2,688)
*други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	(221)	(12)	(233)
Салдо към 31 декември 2018 година	255	300	425	(16)	964
11					
Промени в собственния капитал за 2019 година					
Разпределение на печалбата за:		(300)	-	150	(150)
*дивиденди	-	-	-	(150)	(150)
*резерви	-	(300)	-	300	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	(600)	1,956	1,356
*нетна печалба за годината	-	-	-	1,956	1,956
*други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	(600)	-	(600)
Салдо към 31 декември 2019 година	255	-	(175)	2,090	2,170
11					

Приложенията на страници от 5 до 55 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Албена Иванова Иванова
Управител
22 април 2020 година

Бойка Разнлиева
Гл. счетоводител (съставител)
22 април 2020 година

Заверил съгласно
одиторски доклад
от 05.05.2020 г.

0173 Вазил
Тодоров
Регистриран одитор

ГРУПА ЕРАСТ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 ДЕКЕМВРИ 2019 година

	Прило жения	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		39,861	82,576
Плащания на доставчици		(34,142)	(66,776)
Плащания на персонала и за социално осигуряване		(996)	(2,068)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)		(4,967)	(11,390)
Платен данък върху печалбата		(7)	(5)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства и гаранции		(16)	(54)
Други (плащания) / постъпления, нетно		(43)	(183)
Нетни парични потоци (използвани във) /от оперативна дейност		(310)	2,100
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Постъпления от продажба на акции на дъщерни дружества		1,059	-
Постъпления от дългосрочни капиталови инвестиции		959	1,155
Покупка на дългосрочни капиталови инвестиции		(879)	(146)
Изплащане на търговски задължения		(411)	(568)
Изплащане на дивидент на собственика		(57)	-
Покупки на имоти, машини и оборудване		(4)	(558)
Нетни парични потоци от / (използвани в) инвестиционна дейност		667	(117)
Парични потоци от финансова дейност			
Увеличение / (намаление) на банкови овърдрафти, нетно		306	(311)
Постъпления от дългосрочни банкови заеми		-	27
Изплащане на дългосрочни банкови заеми		(1,028)	(1,116)
Платени лихви и такси по дългосрочни банкови заеми		(88)	(126)
Възстановени непарични вноски на собственик		(50)	-
Плащания по финансов лизинг		-	(10)
Нетни парични потоци (използвани във) / от финансова дейност		(860)	(1,536)
Нетно (намаление) / увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		(503)	447
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		586	139
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	10	83	586

Приложенията на страници от 5 до 55 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Албена Иванова Иванова
Управител
22 април 2020 година

Бойка Раянлиева
Гл. счетоводител (съставител)
22 април 2020 година

Заверил съгласно
одиторски доклад
от 05.05.2020 год.

1 Информация за групата и нейната дейност.**1.1 Информация за групата**

Група Ераст (Групата) включва дружество-майка "Ераст" ЕООД и нейните дъщерни дружества : „Ви-газ България“ ЕАД и „Младост 17“ ЕООД. На 27.05.2019 г. е вписана в Търговския регистър на Агенция по вписванията продажбата на 3 000 000 /три милиона/ броя акции, представляващи 100% от капитала на „Ви-газ България“ ЕАД на купувач – предприятие, несвързано лице, като на тази дата са прихвърлени и временните удостоверения за акциите на новия собственик.

Дружество-майка

„ЕРАСТ“ ЕООД (дружество-майка) е еднолично дружество с ограничена отговорност, регистрирано в Република България и е вписано в Агенция по вписванията – Търговски регистър с ЕИК 130048849 със седалище и адрес на управление: град София, бул. Александър Малинов №7. Едноличен собственик на капитала и Управител на дружеството е Албена Иванова Иванова.

Дъщерни дружества

Съгласно Протокол-Решение от 28.02.2017 г. на едноличния собственик на капитала на „ЕРАСТ“ ЕООД е учредено „Младост 17“ ЕООД и е вписано в Търговския регистър на Агенция по вписванията с № 12448 от 08.03.2017 г. Основната дейност на дъщерното дружество включва: вътрешна и външна търговия със строителни материали и стоки за жилищно обзавеждане, резервни части за моторни превозни средства, битови, хранителни и нехранителни стоки и услуги, транспортна и експедиторска дейност и услуги, посредническа дейност. Адресът на управление е: град София, бул. Александър Малинов № 7. Към 31.12.2019 г. капиталът на дружеството е 50 000 лева разпределен в 50 дяла по 1 000 лева всеки.

„Ви-газ България“ ЕАД - регистрирано в Софийски Градски съд по фирмено дело № 4347 от 1998 година със седалище ул. „Зайчар“ № 117, 1309 София, България. Дружеството има собствена база за пълнене на бутилки за битови и индустриални нужди с въглеводороден втечен газ (ВВГ) в с. Бенковски. Основната дейност на дъщерното дружество включва: доставка, търговия, транспорт, маркетинг, продажба и съхранение на въглеводороден втечен газ и оборудване за използването му.

Съгласно протоколно решение на Албена Иванова Иванова, в качеството на едноличен собственик на капитала и управител на „ЕРАСТ“ ЕООД, проведено на 18.01.2019 година, както и съгласно изискванията на Закона за счетоводството и Търговския закон, на база анализ на развитието и финансово-икономическото състояние на дружеството е взето решение за продажба на 100 % от капитала на дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД. На 21.01.2019 г. е сключен договор за продажбата на 3 000 000 /три милиона/ броя акции на дъщерното дружество с купувач – предприятие, несвързано лице. За дата на продажбата на дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД се счита 27.05.2019 г., дата на вписване в Търговския регистър на Агенция по вписванията и дата на прихвърляне на временните удостоверения за акциите на новия собственик.

1.2 Собственост и управление на дружеството-майка и дъщерните дружества***Дружество-майка***

Едноличен собственик на капитала и Управител на дружеството е Албена Иванова Иванова. „ЕРАСТ“ ЕООД не е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дъщерни-дружества

„Младост 17“ ЕООД е с Управител Евгени Генчов.

„Ви-газ България“ ЕАД /до 27.05.2019 г. – дата на продажба/ е с едностепенна структура на управление с органи: Общо събрание на акционерите и Съвет на директорите. До 27 май 2019 г. /дата на продажба/ в Съвета на директорите участват:

Ангел Георгиев Ангелов – Изпълнителен директор

Жан-Клод Дежуане – Председател на СД

Албена Иванова Иванова – Член на СД

1.3 Структура на Групата и предмет на дейност

За 2019 г. в структурата на Групата се включват: „Ераст“ ЕООД като дружество – майка и дъщерните дружества : „Младост 17“ ЕООД и „Ви-газ България“ ЕАД до 27.05.2019 г.

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- „Ераст“ ЕООД - придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; покупко-продажба на акции на Българска Фондова Бора; предоставяне на кредити (финансиране на дружества);

- „Младост 17“ ЕООД - вътрешна и външна търговия със строителни материали и стоки за жилищно обзавеждане, резервни части за моторни превозни средства, битови, хранителни и нехранителни стоки и услуги, транспортна и експедиторска дейност и услуги, посредническа дейност;

- „Ви-газ България“ ЕАД – доставка, търговия, транспорт, маркетинг и продажба на въглеводороден втечен газ и оборудване за използване на втечен въглеводороден газ (ВВГ); съхраняване на ВВГ, покупка и използване на инсталации и друго оборудване, използвано за горепосочените дейности.

Броят на заетите в групата към 31.12.2019 г. лица възлиза на 8 човека (спрямо 31.12.2018 г. – 66 човека).

1.4 Принцип на действащо предприятие

„Младост 17“ ЕООД е дружество, чийто дял в активите на групата е 8,68 %, и което реализира през 2019 г. 7 % от приходите на групата. Във връзка с горепосочените обстоятелства, целите на ръководството на Групата са насочени към следните действия и мерки в бъдеще, чрез които се планира да се увеличават финансовите резултати на дъщерното си дружество „Младост 17“ ЕООД, а именно:

- ✓ ежегодно оптимизиране на продажбите и поддържаните материални запаси спрямо промени на българския пазар, и респ. постигане на подобрене на маржовете и печалбата преди данъци на строителни материали на едро и дребно;

- ✓ по-доброто използване на възможностите на местния пазар в резултат на подобряваната стопанска среда наблюдавани през последните години, както и по-стриктния контрол върху търговията със строителни материали;

- ✓ продължаване на упражняването на стриктен контрол върху оперативните разходи и търсене на допълнителни нови възможности за тяхното оптимизиране и намаляване;

- ✓ развитие на продажбата на строителни материали, като достигне до директна продажба на клиенти със строителни обекти.

Основен дял в дейността на Групата Ераст заема дружеството „Ви-газ България“ ЕАД, което до дата на продажба 27.05.2019 г. е реализирало 97 % от приходите на групата.

От началото на 2019 г. до датата на продажбата „Ви-газ България“ ЕАД отчита нетна загуба в размер на 187 хил.лв.

С продажбата на дъщерното дружество „Ви-газ България“ ЕАД е генерирана достатъчна печалба, с която са осигурени необходимите финансови средства за бъдещото нормално бизнес функциониране на Групата.

Допълнително едноличният собственик на Групата обмисля свои действия за развитие и разрастване на дейността на дружеството-майка, както и подкрепя на дъщерно дружество „Младост“ 17 ЕООД пряко и чрез свои партньори, включително и банки-партньори.

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2019 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2019 г. за предприятията в Република България са настъпили промени в счетоводната политика на Групата относно принципите, правилата и критериите за отчитане на следните отчетни обекти, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация за тях, а именно: активи с право на ползване, пасив по лизинг, разходи за амортизации на активи с право на ползване, лихви по лизинг, лизингови сделки между свързани лица. Промените произтичат от следните стандарти и тълкувания:

- МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019, прието от ЕК).

Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинга чрез налагане на нов модел с цел да се осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки, най-вече при лизингополучателя. Стандартът заменя действащия до този момент стандарт за лизинг – МСС 17.

При лизингополучателите водещия принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизинга – за всички лизингови договори с реална продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив под формата на „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще отчита финансов пасив за задължението по тези договори. Това е съществена промяна спрямо текущата отчетна рамка. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика.

При лизингодателите няма да има съществена промяна в отчетната рамка и те ще продължават да отчитат лизингите аналогично на правилата на стария стандарт МСС 17 – като оперативни и финансови. Доколкото новия стандарт дава по-цялостна концепция, следва да се направи и от тяхна страна един по-подробен анализ на условията на договорите и е възможно при тях (лизингодателите) да настъпят основания за рекласификация на определени лизингови сделки.

•МСФО 9 (променен) - Финансови инструменти – относно случаи на негативни компенсации при просрочено погасяване и модификации на финансови пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2019, прието от ЕК).

В стандарта промените разглеждат въпросите за класификацията на някои финансови активи с клауза за предсрочно погасяване. С изменението се дава възможност предприятията да оценяват по амортизирана стойност някои от финансовите активи с отрицателна компенсация като кредити и дългови инструменти, които в условията на версията на МСФО 9 преди изменението биха се отчитали по справедлива стойност през печалба или загуба. Отрицателна компенсация може да възникне когато договорните условия на инструмента позволяват на кредитополучателя да го погаси преди договорния падеж, но сумата на предсрочно погасяване може да бъде по-малка от непогасената сума на главница и неплатени лихви, когато например текущия пазарен лихвен процент е по-висок от ефективния лихвен процент на дълговия инструмент.

Стандартът обаче не дефинира понятието „разумна компенсация“ и затова е необходима значителна преценка при определянето дали това изискване е спазено. Освен това, за да отговоря на условието за оценяване по амортизирана стойност, активът трябва да се държи при бизнес модел „държане с цел събиране на договорни парични потоци“ съгласно МСФО 9.

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на Групата поради това, че тя не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:

•КРМСФО 23 (промени) Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019, прието от ЕК).

Дават се насоки за прилагане на изискванията за признаване и оценяване на МСС 12, когато са налице определени несигурности по данъчното третиране на данъци върху дохода (т.е. несигурност дали избраното от Групата данъчно третиране ще бъде прието от данъчните власти съгласно данъчното законодателство). То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС 12, нито включва специални изисквания относно лихви и други, асоциирани с несигурности по данъци. Когато съществува несигурност, Групата признава и оценява текущи или отсрочени данъчни пасиви или активи съгласно МСС 12 като определя облагаеми печалби, данъчни загуби, данъчни основи и ставки.

•МСС 19 (променен) – Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., не е прието от ЕК). Изменението уточнява, че в случай на промяна на плановете за дефинирани доходи, съкращаване или уреждане, в определеното на текущ трудов стаж и разходите за лихви за периода след преоценката, Групата е длъжна да използва заложените в нея актюерски предположения. Допълнително са включени изменения в оповестяването на ефекта при промени в плановете за дефинирани доходи, съкращения или уреждане с горната граница на актива по плана.

•Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не е прието от ЕК).

Тези промени включват преработени дефиниции за „актив“ и „пасив“, както и нови насоки за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване. Промените в концептуалната рамка са съпроводени с изменения в някои препратки към нея в Международните финансови стандарти, в т.ч. МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР 32.

•Промени в МСС 1 представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не е прието от ЕК). Тези промени касат прецениране на определеното за „същественост“, посочено в двата стандарта. Според тях новото определение за същественост е „информацията е съществена, ако пропусната, представена неточно или прикрита, би могло в разумна степен да се очаква да повлияе на решенията на основните потребители на финансовите отчети с обща цел. Заключение на СМСС е, че прикриването на съществена информация може да има същия ефект като пропускането на съществена информация. Също така, посочват се изрично пет начина за прикриване на съществена информация чрез използване на неясен и уклончив език, когато съществена информация е разпръсната на различни места във финансовия отчет, неподходящо представени съвкупно на несходните или скрита до такава степен, че става неясно коя информация е съществена.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила годишни периоди започващи на 1 януари 2019 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на Групата, а именно:

•МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., не е прието от ЕК); През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори, който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на предприятията, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел на застрахователните договори, който е полезен и последователен за застрахователите.

•МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и смесени предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., не е прието от ЕК); Уточнява се, че дружеството прилага МСФО 9 при отчитане на дългосрочна инвестиция в асоциирано или в съвместно контролирано дружество, което е част от нетната инвестиция в това асоциирано или съвместно контролирано дружество и към която обаче не се прилага метода на собствения капитал.

•МСФО 10 (променен)- Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на

ГРУПА ЕРАСТ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС.)

•МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2020г., не е прието от ЕК);

•Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 г – подобрения в МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., не са приети от ЕК.)

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква употребата на счетоводни приблизителни оценки. Когато е прилагало счетоводната политика на Групата, ръководството се е основавало на собствената си преценка.

Елементите на финансовия отчет, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху отчета като цяло са отделно оповестени в Приложенията.

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческата цена, с изключение на имотите и машините, които се представят по преоценена стойност (Приложение 2.8).

Групата води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като своя отчетна валута за представяне. Данните в консолидирания отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на консолидирания финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в (Приложение № 2.24).

2.2 Дефиниции

Дружество-майка това е дружеството, което контролира едно или повече други дружества, в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружеството-майка е "ЕРАСТ" ЕООД, България (Приложение № 1.1).

Дъщерно дружество - е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация.

Дъщерните дружества са: „Младост 17“ ЕООД и „Ви-газ България“ ЕАД – до 27.05.2019 г. /дата на продажба/. (Приложение № 1.1).

2.3 Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството - майка и дъщерните дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на "икономическо предприятие".

Финансовите отчети на дъщерните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.3.1 Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет, отчетът на включените дъщерни дружества е консолидиран на база на метода "пълна консолидация", ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществени обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешногруповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминирани консолидационни записвания.

2.3.2 Придобиване на дъщерни дружества

При отчитане придобиването на дъщерни предприятия при бизнес комбинация се използва метода на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените капиталови инструменти от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. То включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните (изкристализирани) задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), над придобитите разграничими активи и поети пасиви на придобиващото дружество, се третира и признава като репутация. Ако делът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за доходите на Групата в статията "Печалби/(загуби) от придобиване на и освобождаване от дъщерни дружества, нетно".

2.3.3 Продажба на дъщерни дружества

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Описват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Описва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;

- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитие или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към "печалби или загуби за годината" или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани доходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;
- Признава се всяка резултатна разлика като "печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество" в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.

2.4 Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в консолидирания отчет за финансовото състояние за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и/или преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5 Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и валутата на представяне е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, където е регистрирана Групата – Република България.

Съгласно изискванията на българското законодателство, Групата води счетоводство и изготвя консолидиран годишен финансов отчет в националната парична единица на България – български лев. С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз, левът е фиксиран към еврото в съотношение 1 евро = 1,95583 лева.

Сделките в чуждестранна валута се записват първоначално в български левове, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията в чуждестранна валута, в края на отчетния период се оценяват в български левове като се прилага заключителния обменният курс на БНБ за последния работен ден на съответния отчетен период.

Немонетарните отчетни обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, нетно, като се третира като "финансови приходи" или „финансови разходи”.

2.6 Приходи

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите се прехвърля на клиента в размер, който отразява възнаграждението на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Като цяло Групата е достигнала до заключение, че то е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Групата контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Групата признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента.

ГРУПА ЕРАСТ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, след като клиентът получи контрол върху този актив.

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той има търговска същност и мотив, страните са го одобрили, ангажирали са се да го изпълнят и съществува вероятност възнаграждението, на което Групата има право при изпълнение задълженията си да бъде получено.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

След като бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Договорите на Групата с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на който Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива). Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в признатите кумулативно приходи. Цените по договори с клиенти са фиксирани цени и не съдържат променливо възнаграждение.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Групата, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Оценяване

Признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена, приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложи в конкретния договор, обичайният срок за плащане на възнаграждението е до 30 дни след предоставяне на услугите.

Приходи от продажби на стоки, готова продукция и други краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и/или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 дни след доставката.

Салда по договори

Търговското вземане представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Като актив по договор Групата представя правото да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прихвърлило на клиент, което не е безусловно.

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащо на получаване плащане или възнаграждение, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и от всички търговски отстъпки, направени от Групата.

Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: доходи от операции с дългосрочни капиталови инвестиции, лихвени приходи по разплащателни сметки в банки, положителни курсови разлики от валутни операции по преоценка на парични средства, търговски вземания и задължения в чуждестранна валута. Те се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход. Лихвеният приход се признава като се начислява и включва в текущите печалби и загуби пропорционално във времето на съществуването на съответния лихвоносен актив на база метода на ефективната лихва.

Доходът от инвестиции в дъщерни дружества се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството прехвърля актива.

В зависимост от характера на дейността и договорите с клиенти ръководството е преценило категориите на приходите и ги е оповестило в Приложения 23,25 и 30.

2.7 Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаване на отчетните обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката за тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от: загуби от операции с дългосрочни капиталови инвестиции, лихвени разходи, свързани с получени заеми, както и други преки разходи по кредити и банкови гаранции; лихви по финансов лизинг и договор за факторинг, отрицателни курсови разлики от валутни операции по преоценка на валутни заеми, парични средства, търговски вземания и задължения в чуждестранна валута.

2.8 Имоти, машини и оборудване

Земята, сградите и машините се представят в консолидирания финансов отчет по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Другите дълготрайни материални активи – транспортни средства и офис-оборудване се представят по историческа цена, намалена с начислената от придобиването им амортизация и евентуална загуба от обезценка.

2.8.1 *Първоначално оценяване*

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Стойностният праг, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им, е в размер на 700 лв. Изключение правят бутилките за ВВГ, за които стойностният праг е в рамките на 40–100 лв. според размера на бутилките.

2.8.2 *Последващо оценяване*

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването (с изключение на транспортните средства и офис оборудването) е моделът на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, се извършва обичайно на период от 3 години. Относно машините и съоръженията, периодът на преоценка е 5 години. Справедливите стойности се определят с помощта на независими сертифицирани оценители. Когато справедливата стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва на по-кратки периоди. Както и ако промените на справедливите стойности са несъществени в рамките на обичайните периоди преоценките биха могли да се извършват и на по-дълги периоди.

Увеличенията в балансовата стойност на дълготрайните материални активи, произтичащи от преоценка, се отнасят в преоценъчен резерв. Намаления, които компенсират предходни увеличения относно един и същ актив, са за сметка на преоценъчния резерв, а всички други намаления се отнасят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), и обратно – последващи увеличения в стойността на активи, за които в предходни периоди са били отчетени намаления директно в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), първоначално се отнасят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) – до размера на отчетените преди това намаления, а остатъкът над тази сума - в преоценъчен резерв.

За транспортните средства и стопанския инвентар – е избран моделът на историческата цена – цена на придобиване (себестойност), намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

2.8.3 *Последващи разходи*

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

2.8.4 Методи на амортизация

Земята не се амортизира. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Амортизацията на дълготрайните материални активи се изчислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, както следва:

	Години
Сгради	25
Съоръжения (в завода)	25
Оборудване (в завода)	5-7
Машини	3-4
Бутилки за ВВГ	10-15
Резервоари за ВВГ	10-25
Компютри и компютърна техника	2-5
Офис обзавеждане	6-7

Определеният полезен живот по отделни активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването и бъдещите намерения за употреба на активите. Той се преглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

2.8.5 Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер и надвишението се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8.6 Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти, машини и оборудване" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността" на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход.

2.9 Нематериални активи

2.9.1 Репутация

Репутацията представлява превишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Групата в нетните разграничими активи на придобитото дъщерно дружество към датата на придобиването (бизнес комбинацията). В консолидирания финансов отчет тя първоначално се оценява по цена на придобиване (себестойност), а последващо - по цена на придобиване минус натрупаните загуби от обезценки. Репутацията не се амортизира.

Репутацията, възникнала при придобиване на дъщерно предприятие се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние към групата на "нематериалните активи". Самостоятелно признатата репутация по придобиването на дъщерни дружества (предприятия) се тества задължително за обезценка поне веднъж годишно. Загубите от обезценки на репутацията не се възстановяват в последствие. Печалбите или загубите от продажба (освобождаване) на дъщерно дружество (предприятие) от Групата включва и балансовата стойност на репутацията, приспадащата се за продаденото (освободеното) дружество (предприятие).

На всяка призната репутация се определя принадлежност към даден обект генериращ парични постъпления още при реализирането на дадена бизнес комбинация, и този обект се прилага при извършването на тестове за обезценка. При определянето на обектите, генериращи парични потоци се вземат предвид обектите, от които се е очаквало бъдещи стопански изгоди при придобиването при бизнес комбинацията и по повод, на които е възникнала самата репутация.

Загубите от обезценка на репутация се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията "разходи за амортизация".

2.9.2 Други нематериални активи

Другите нематериални активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 - 5 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продават. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи от дейността" на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10 Дългосрочни капиталови инвестиции

Дългосрочните капиталови инвестиции представляват недеривативни финансови активи, под формата на акции и дялове от капитала на други дружества, държани с дългосрочна перспектива (Приложение 5).

Първоначално оценяване

Първоначално капиталовите инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовият актив).

Последващо оценяване

Притежаваните от Групата капиталови инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност, която се определя на база данните за цените на пазара ("БФБ-София" АД). Справедливата стойност на капиталови инвестиции, които не се търгуват на фондовата борса се определя, използвайки техники за оценяване, които включват използването на последни пазарни сделки с аналогични инвестиции, анализ на дисконтираните парични потоци и модели за оценка на опции. Когато не може надеждно да бъде определена справедливата стойност на капиталовите ценни книжа, то те се признават по цена на придобиване, намалена с евентуална обезценка. Ако в следващи отчетни периоди се появи надеждна оценка за тези инвестиции те се преоценяват по справедлива стойност към тази дата.

Ефектите от последващата преоценка до справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

2.11 Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси първоначално се признават и оценяват по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Амортизируемата стойност е изчислена, като са взети предвид всички видове такси, комисиони и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи и/или нетекущи в зависимост от срока, който Групата е предоставила на длъжника да уреди задължението си (в срок до или над 12 месеца от края на отчетния период).

2.12 Материални запаси

Материалните запаси (материали, стоки и други активи за продажба) са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната реализуема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността).

За стоките и материалите в готов вид доставните разходи включват: покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци (при доставка на ВВГ от местни производители - акциз) и други разходи, които допринасят за привеждане на тези активи в готов за тяхното използване вид.

При продажбата (употребата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност), която се изчислява за всяко хранилище на ВВГ.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по привеждането в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация. За материалите и стоките тя се определя на база обичайните продажни цени, включени в текущите ценови листи на Групата.

2.13 Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Групата да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника.

Последващо оценяване

Групата държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупената обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

Групата прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Сумата на обезценката е разликата между балансовата и възстановимата стойност. Последната представлява настоящата стойност на очакваните парични потоци, дисконтирани с ефективния лихвен процент. Размерът на обезценката на търговските вземания през текущия период се отчита като приход и разход. Когато падсжът на вземане е в рамките на до една година, то се отчита като текущ актив. В останалите случаи вземанията се отчитат като нетекущи.

2.14 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Групата съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност без натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са

ГРУПА ЕРАСТ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

представени брутно, с включен ДДС (20%) и акциз за доставките и продажбите на стоки закупени от България, при които има начислен/включен акциз;

- платеният директно на митническите органи ДДС и акциз при покупки на стоки от чужбина се представя на реда "Платени данъци (без данъци върху печалбата)";

- платеният ДДС при покупки на дълготрайни активи се представя на реда "Плащания на доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Групата за съответния период (месец);

- платените лихви по заеми, получени за оперативна дейност са представени в постъпления от оперативна дейност;

- банковите овърдрафти се представят в отчета за паричните потоци на база нетно изменение за периода;

- постъпленията от лихви по предоставени заеми се включват в паричните потоци от инвестиционна дейност;

- плащанията за лихви по получени инвестиционни заеми (дългосрочни банкови заеми) се включват в паричните потоци от финансова дейност;

- паричните потоци, свързани с получени кредити (главници), се включват като парични потоци използвани за финансова дейност;

- парични потоци, свързани с предоставени кредити (главници), се включват като парични потоци използвани за инвестиционна дейност;

- паричните плащания за покупка и паричните постъпления от продажба на инвестиции в дъщерни дружества и дългосрочни капиталови инвестиции са представени в инвестиционната дейност.

2.15 Търговски и други задължения

Търговските задължения са задължения за заплащане на стоки или услуги, които са били придобити от доставчици в обичайния ход на стопанската дейност. Търговските задължения се класифицират като краткосрочни задължения, ако плащането е дължимо в рамките на една година или по-малко (или нормалния цикъл на стопанската дейност е по-дълъг), ако случаят не е такъв, те се представят като дългосрочни задължения.

Търговските задължения, задълженията от придобити инвестиции и другите текущи задължения се признават първоначално по справедлива цена, а в последствие по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент. Търговските задължения представляват задължения към кредитори, доставчици.

2.16 Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Амортизираната стойност се изчислява като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи (лихви) през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен ако и за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.17 Лизинг

Според новия стандарт МСФО 16 един договор съдържа елемент на лизинг, ако той прехвърля правото на контрол над използването на даден идентифициран актив за определен период от време срещу възнаграждение.

Новият стандарт установява принципи и правила за признаване, оценка, представяне и оповестяване на лизинга както при лизингодателите, така и при лизингополучателите.

Лизингополучател

Групата прилага единен модел на признаване и оценка на всички договори за лизинг с изключение на краткосрочните лизингови договори (със срок до 12 месеца и без опция за покупка) и лизингови договори на активи с ниска стойност (първоначална до 10 хил. лв).

Групата прилага политика на разделяне на възнаграждението по договори, които съдържат лизингови и нелизингови компоненти, на база относителните единични цени на лизингови компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

Допълнително, ръководството е проучило и установило, че стойността на нелизинговите компоненти, за които не е определено отделно възнаграждение, е пренебрежимо малка, и договорените плащания са разпределени изцяло към активите по право на ползване.

Активи „Право на ползване“

На датата на стартиране на лизинговите договори в баланса на лизингополучателя се признава актив „право на ползване“ и „задължение за лизинг“. Цената на придобиване включва – първоначалната оценка на лизинговите задължения, лизингови плащания преди или към началната дата на договора, първоначални преки разходи направени като лизингополучател и разходите за демонтаж и възстановяване.

Групата амортизира актив „право на ползване“ за по-краткият период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, то го амортизира за полезния живот.

Активите „право на ползване“ се представят на отделен ред в баланса, по цена на придобиване, намалена с тяхната натрупана амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задълженето за лизинг, а тяхната амортизация към разходите за амортизация на отделен ред в отчета за всеобхватния доход.

Активите „право на ползване“ се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, аналогична на тази за имоти, машини и оборудване.

Задължения за лизинг

Групата признава задължения за лизинг на датата на стартиране на лизинга, оценени по настояща стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват фиксирани плащания, намалени с подлежащи на плащания лизингови вноски, променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти, цената за упражняване на опцията за покупка, ако съществува достатъчна сигурност, че дружеството-лизингополучател ще ползва опцията, суми дължими по гаранции за остатъчна стойност и плащане на санкции за прекратяване на лизинговия договор.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или преценки, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не се включват в оценката на задължението по лизинг и в актива „право на ползване“.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвен процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или е диференциалния лихвен процент на дружеството от Групата, който то би плащало, в случай че заеме финансови средства за сходен период от време, сходно обезпечение, и сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания /впоски/ съдържат в определено съотношение финансов разход /лихва/ и приспадащата се част от лизинговото задължение /главница/. Лихвените разходи се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход /в печалбата или загубата/ на Групата през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение, като се представят като „финансови разходи“.

Задълженията за лизинг се представят на отделен ред в баланса.

Последващо оценяване

Групата оценява последващо задължението по лизинг когато увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг, при намаляване балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания или преоценява балансовата стойност на задълженията по лизинг, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор и когато гаранциите за остатъчната стойност се преразглеждат и коригират, ако е необходимо към края на всеки отчетен период.

Отчитане на измененията на лизинговия договор

Групата преоценява задълженията си за лизинг (при което извършва и кореспондиращи записвания със съответните активи „право на ползване“) когато има промяна в срока на лизинга и промяна в оценката на опцията за закупуване; или има промяна в плащанията по лизинг, за дължимите суми по гаранции за остатъчна стойност и когато има промяна в лизингов договор и това изменение не е отразено като отделен договор.

Краткосрочни лизингови договори и лизингови договори основния актив, по които е с ниска стойност

Групата прилага освобождаването по реда на МСФО 16 от изискването за признаване на актив „право на ползване“ и задължение за лизинг по краткосрочните си лизингови договори на офис площ и за лизинговите си договори на активи с ниска стойност, които счита че са на ниска стойност като нови и се използват самостоятелно в дружеството от Групата, без да са зависими и тясно свързани с други активи.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, по които базовият актив е с ниска стойност се признават директно като текущи разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход на база на линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Групата класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или договор за финансов лизинг. Когато с договора за лизинг се прехвърлят по същество всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху основния актив, той се класифицира като договор за финансов лизинг, всички останали договори се класифицират като договори за оперативен лизинг.

Оперативен лизинг

Приходите от наеми от оперативен лизинг се признават от Групата на линейна база за периода на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи, извършвани във връзка с постигането на оперативния лизинг се прибавят към балансовата стойност на основния лизингов договор и се признават като разход през срока на лизинговия договор на линейна база.

Финансов лизинг

Групата признава и представя активите, държани по силата на договор за финансов лизинг в своя консолидиран отчет за финансовото състояние под формата на лизингово вземане, чиято сума е равна на нетната стойност на инвестицията.

Групата признава финансов доход (лихва по лизинг) през срока на лизинговия договор по модела на постоянна периодична норма на възвращаемост от нетната си инвестиция в лизинга. Лихвените приходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход като финансови приходи на база ефективен лихвен процент.

Когато договорът съдържа лизингов и нелизингов компонент Групата прилага МСФО 15 за да разпредели общото възнаграждение по договора между отделните компоненти.

Счетоводни политики приложими до 31 декември 2018 г.

Определението в МСФО 17 Лизинг дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението, в неговото начало, и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото на използване на актива.

Съгласно МСС 17 Лизинг ръководството класифицира лизинговите договори за машини, оборудване и транспортни средства като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция е комплексна и ръководството преценява приоритетните критерии и същностното съдържание на сделката, за да се определи дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността се прехвърлят на лизингополучателя.

Лизинг, при който лизингодателя продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в баланса на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход на база на линеен метод за периода на лизинга.

2.18 Доходи на наети лица

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях, или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход в периода (към печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, за който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Към датата на всеки консолидиран финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите на самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране*Планове с дефинирани вноски*

Основно задължение на Групата като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на настия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2019 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Групата в качеството и на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Групата вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Групата в качеството и на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на консолидирания финансов отчет, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал“, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки консолидиран годишен финансов отчет Групата назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните и задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирувани в България, където функционира и самата Група.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, Групата като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.19 Дружествен капитал

„Ераст“ ЕООД (дружеството – майка) като дружество с ограничена отговорност е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в търговския регистър определен минимален размер на капитал (основен капитал), който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството с оглед удовлетворяване на техните вземания. Едноличният собственик отговаря за задълженията на дружеството до размера на своето дялово участие в капитала и може да претендира връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството – майка отчита основния си капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние, оценен по номиналната стойност на дяловете.

Търговският закон и учредителния договор не предвиждат законово или уставно задължение за дружеството-майка да формира фонд “Резервен”.

2.20 Данъчно облагане

Разходите за данъци включват текущите и отсрочените данъци.

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2019 г. е 10% (2018 г.: 10%)

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на всяко консолидирано дружество към датата на консолидирания финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви, вкл. за породените от консолидацията корекции.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степен, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцират до степен, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на едно дружество от Групата се представят нетно срещу отсрочени данъчни пасиви на това дружество, когато то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данък върху печалбата.

Към 31.12.2019 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка, валидна и за 2018 г., която е в размер на 10%.

2.21 Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

2.21.1 Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Оценяване

Групата първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Групата за нейното управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да поражда парични потоци.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи отразява начина, по който Групата управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност;
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (с прекласификация в печалбата или загубата);
- Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (без прекласификация в печалбата или загубата);
- Финансови активи (дългови инструменти, капиталови инструменти и деривативи), оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

*Класификационни групи**Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)*

Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Групата включват: парични средства и парични еквиваленти в банки, търговски вземания, в т.ч. от свързани лица, предоставени заеми на свързани предприятия и заеми на трети лица.

Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване Групата може да направи неотменим избор да класифицира определени капиталови инструменти като такива, определени по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, но само когато те отговарят на определението за собствен капитал. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент.

При отписване на тези активи печалбите и загубите от оценка до справедлива стойност, отчетени в другия всеобхватен доход не се рециклират през печалбата или загубата.

Групата е направила неотменим избор да класифицира в тази категория акции и дялове от капитала на други дружества, които то държи дългосрочно и във връзка със своите бизнес интереси в тези дружества. Част от тях се търгуват на капиталови пазари, а друга – не. Те са представени в консолидирания отчет за финансово състояние към статията „дългосрочни капиталови инвестиции”.

Отписване

Финансов актив се отписва от отчета за финансовото състояние на Групата когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне. В този случай Групата признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

Обезценка на финансови активи

Групата признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания и активите по договори с клиенти Групата е избрала и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Групата е разработила и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за дължниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

2.21.2 Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описана по-долу.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

След първоначалното им признаване, Групата оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

ГРУПА ЕРАСТ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

Референтната връзка между класификациите по МСФО 9 и МСС 39 на финансовите активи и пасиви на 1 януари 2018 г във връзка с прилагането за първи път на МСФО 9 е представена в таблицата по-долу:

	МСФО 9		МСС 39	
	Класификация	Последваща оценка	Класификация	Последваща оценка
<u>Финансови активи</u>				
Акции и дялове в капитала на други дружества (с дългосрочна перспектива)	Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Справедлива стойност през друг всеобхватен доход	На разположение и за продажба	Справедлива стойност през друг всеобхватен доход
Търговски вземания	Финансови активи по амортизирана стойност	Амортизирана стойност	Кредити и вземания	Амортизирана стойност
Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси	Финансови активи по амортизирана стойност	Амортизирана стойност	Кредити и вземания	Амортизирана стойност
Парични средства и парични еквиваленти	Финансови активи по амортизирана стойност	Амортизирана стойност	Кредити и вземания	Амортизирана стойност

	МСФО 9		МСС 39	
	Класификация	Последваща оценка	Класификация	Последваща оценка
<u>Финансови пасиви</u>				
Търговски и други задължения	Финансови пасиви по амортизирана стойност	Амортизирана стойност	Кредити и задължения	Амортизирана стойност
Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси	Финансови пасиви по амортизирана стойност	Амортизирана стойност	Кредити и задължения	Амортизирана стойност
Задължения по финансов лизинг	Финансови пасиви по амортизирана стойност	Амортизирана стойност	Кредити и задължения	Амортизирана стойност

Групата е избрала да представи в другия всеобхватен доход промените в справедливата стойност на капиталови инвестиции, класифицирани по – рано като „на разположение и за продажба“, доколкото тези инвестиции се държат като дългосрочни стратегически инвестиции, които не се очаква да бъдат търгувани или продадени в краткосрочен или средносрочен план. В резултат на това капиталови инвестиции със справедлива стойност са класифицирани и оценени от „финансови активи на разположение и за продажба“ по МСС 39 към „финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“ по МСФО 9, като тази рекласификация не е довела до корекции в собствения капитал на дружеството. Ефектите от тяхната преоценка се представят в „резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“.

Търговските вземания от трети лица се държат от Групата с цел получаване на договорените парични потоци. Поради това те са класифицирани и оценени от „заеми и вземания“ по МСС 39 към „финансови активи по амортизирана стойност“ по МСФО 9. Групата е приложила опростения подход по МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби по търговски вземания от трети лица на 1 януари 2018 г.

2.22 Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящия консолидиран финансов отчет едноличният собственик на капитала на Групата, изпълнителното ръководство на дъщерните дружества, както и членовете на управленския орган (Съвет на директорите), така и близки членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от всички гореизброени лица, се третираат като свързани лица.

2.23 Разпределение на дивиденди

Дивидендите се признават като задължение в консолидирания финансов отчет на Групата за периода, през който е взето решение от собствениците за разпределението им.

2.24 Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са:

- на повтаряща се база – *дългосрочни капиталови инвестиции, предоставени заеми и получени банкови заеми и заеми от трети лица с фиксирани или плаващи лихвени проценти, определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг;*
- на неповтаряща се база – *нефинансовите активи, като имоти, машини и оборудване.*

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. Групата използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котиран пазарни цени и пазарни аналози, инвестиционна стойност по каталог, средни цени за строителни и монтажни работи.

По отношение на държаните инвестиции под форма на акции – дългосрочни капиталови инвестиции – усреднени борсови цени на българския фондов пазар.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котиранияте цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 1.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в консолидираните финансови отчети на повтаряема база, Групата прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В Групата са разработени вътрешни правила по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице – главния счетоводител на дружеството-майка, който организира осъществяването на целия оценъчен процес.

Групата използва, при необходимост експертизата на външни експерти и оценители на банката-кредитодател за определяне най-вече на справедливата стойност на деривативните финансови инструменти. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти и специално определеното лице по оценките – особено по отношение на същественияте предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от едноличния собственик на капитала на Групата.

На датата на всеки консолидиран финансов отчет съобразно счетоводната политика на Групата специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценки или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред управителя подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това изрично се консултира с външни оценители.

За определяне на справедливите стойности на имотите, машините и съоръженията Групата използва експертизата на външни лицензирани оценители. Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки пет години.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на Групата.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност Групата групира съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

ГРУПА ЕРАСТ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

3 Имоти, машини и оборудване

	Земя и стради	Машини и съоръжения	Автомо били	Стопански инвентар	Други	Разходи за придоби ване на ДМА	Общо
Към 01.01.2018 г.							
Отчетна стойност	5 229	5 363	215	165	8 541	94	19 607
Амортизация	(213)	(3 674)	(94)	(125)	(6 356)	-	(10 462)
Балансова стойност	5 016	1 689	121	40	2 185	94	9 145
2018 г.							
Начална балансова стойност	5 016	1 689	121	40	2 185	94	9 145
Новопридобити	-	36	1	1	501	612	1 151
Отписани	-	-	-	-	-	(640)	(640)
Амортизация	(19)	(195)	(27)	(6)	(281)	-	(528)
Крайна балансова стойност	4 997	1 530	95	35	2 405	66	9 128
Към 31.12.2018 г.							
Отчетна стойност	5 229	5 399	216	166	9 042	66	20 118
Амортизация	(232)	(3 869)	(121)	(131)	(6 637)	-	(10 990)
Балансова стойност	4 997	1 530	95	35	2 405	66	9 128
2019 г.							
Начална балансова стойност	4 997	1 530	95	35	2 405	66	9 128
Новопридобити	-	8	-	-	98	204	310
Рекласификация	-	-	(1)	-	(6)	-	(7)
Отписани	(4 989)	(1 450)	(82)	(32)	(2 372)	(270)	(9 195)
Амортизация	(8)	(82)	(12)	(3)	(125)	-	(230)
Крайна балансова стойност	-	6	-	-	-	-	6
Към 31.12.2019 г.							
Отчетна стойност	-	9	-	-	-	-	9
Амортизация	-	(3)	-	-	-	-	(3)
Балансова стойност	-	6	-	-	-	-	6

При продажбата на дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД са отписани всички негови активи.

Към 31.12.2019 година в “Младост 17” ЕООД има машини с отчетна стойност 9 хил.лв. и натрупана амортизация за 3 хил.лв. Балансовата стойност е в размер на 6 хил.лв.

ГРУПА ЕРАСТ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година**

(тъй всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

От началото на 2019 г. до момента на продажбата му, дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД признава Активи и Пасиви с право на ползване, както следва:

Активи и пасиви, признати във финансовия отчет, свързани с договори за лизинг

Активи с право на ползване

	26.5.2019	31.12.2018
Сгради	120	-
Автомобили	169	-
	289	-

Задължения за лизинг

	26.5.2019	31.12.2018
Нетекущи	108	-
Текущи	185	-
	293	-

Разходи, признати в Отчета за всеобхватния доход

	26.5.2019	31.12.2018
Разходи за амортизация на активи с право на ползване	72	-
Разходи за лихви по задължения за лизинг	9	-
	81	-

При продажбата на дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД са отписани всички негови активи и пасиви с право на ползване.

4 Нематериални дълготрайни активи

	Репута ция	Програмни продукти	Други	Дистрибу торска мрежа	Общо
Към 01.01.2018 г.					
Отчетна стойност	115	404		106	625
Амортизация	-	(360)		(106)	(466)
Обезценка	(79)	-		-	(79)
Балансова стойност	36	44		-	80
През 2018 г.					
Начална балансова стойност	36	44		-	80
Новопридобити	-	48		-	48
Отписани	(79)	-		-	(79)
Амортизация	-	(23)		-	(23)
Обезценка	79	-		-	79
Крайна балансова стойност	36	69		-	105
Към 31.12.2018 г.					
Отчетна стойност	36	452		106	594
Амортизация	-	(383)		(106)	(489)
Балансова стойност	36	69		-	105

ГРУПА ЕРАСТ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година**

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лев, освен ако не е упоменато друго)

През 2019 г.

Начална балансова стойност	36	69	-	105
Новопридобити	-	2	-	2
Рекласификация	-	(4)	11	7
Отписани	(36)	(60)	(10)	(106)
Амортизация	-	(7)	(1)	(8)
Крайна балансова стойност	-	-	-	-
Към 31.12.2019 г.				
Отчетна стойност	-	-	-	-
Амортизация	-	-	-	-
Балансова стойност	-	-	-	-

При продажбата на дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД са отписани всички негови нематериални дълготрайни активи.

Към 31.12.2019 г. Групата няма нематериални дълготрайни активи.

5 Дългосрочни капиталови инвестиции

Дългосрочните капиталови инвестиции към 31 декември 2019 г. включват:

Акции в български дружества - 1 310 625 броя за 1 435 хил. лв. (31.12.2018 г. – 1 497 242 броя за 2 179 хил. лв.) акции на акционерни дружества със седалище и дейност в Република България, търгувани на Българска Фондова Борса.

Към 31.12.2019 г. Групата е направила подробен сравнителен анализ на промените и движението на борсовите цени на националния фондов пазар по отношение на притежаваните от него акции на публични дружества.

След направения анализ за инвестициите в дружества, чиито акции са регистрирани за търговия на Българската фондова борса ръководството е на мнение, че борсовите цени са достатъчно директно индикативни за определянето на справедливата стойност на съответните ценни книжа. Това обстоятелство е обусловило неговото решение да приложи оценъчен подход, при който да използва директни борсови (некоригирани) “средни цени” на реализирани сделки на борсовия пазар на финансовата година.

Към 31.12.2019 г. оценката по справедлива стойност на дългосрочните капиталови инвестиции е в размер на 1 435 хил. лв. Тя е категоризирана като справедлива стойност на ниво 1 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Приложение 2.24.

Направената преоценка на инвестициите до справедлива стойност е повтаряема и се извършва регулярно към датата на всеки финансов отчет. Ефектът от промяната в справедливата стойност на държаните дългосрочни капиталови инвестиции е отрицателна в размер на 336 хил. лв. и е представена към другите компоненти на всеобхватния доход - “нетна промяна в справедливата стойност на дългосрочните капиталови инвестиции”.

ГРУПА ЕРАСТ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година**

(всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

Равнение на справедливите стойности – таблицата по – долу показва равнението между началните и крайните салда на справедливите стойности на ниво 1:

	<i>Дългосрочни капиталови инвестиции (хил. лева)</i>
Салдо към 1 януари 2018 година	1 995
Покупки	537
Продажби	(195)
Нетна промяна в справедливата стойност (нереализирана)	(158)
Салдо към 31 декември 2018 година	2 179
Покупки	487
Продажби	(895)
Нетна промяна в справедливата стойност (нереализирана)	(336)
Салдо към 31 декември 2019 година	1 435

6 Вземания от клиенти

	2019 31 декември	2018 31 декември
Клиент по продажба на инвестиции, в т.ч.:	2 660	-
• дългосрочна част	1 580	-
• краткосрочна част	1 080	-
Вземания от клиенти по финансов лизинг, в т.ч.	-	1 388
• дългосрочна част	-	209
• краткосрочна част	-	1 179
	2 660	1 388

Вземанията от клиент – несвързано лице са във връзка с продажбата от „ЕРАСТ“ ЕООД на дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД съгласно сключен Договор от 21.01.2019 г. и Анекс от 27.05.2019 г. В анекса е посочено, че сумите по вземането от клиента са месечни и следва да се получат в срок до 31.01.2022 г. Вземанията със срок до 1 година са в размер на 1 080 хил.лв., а тези след 2021 г. в размер на 1 580 хил.лв.

Вземанията по финансов лизинг, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние за 2018 г. в размер на 1 388 хил. лв. са свързани с проект на „Ви-газ България“ ЕАД за изграждане и експлоатация на газови стопанства.

7 Материални запаси

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Стоки за строителството	82	53
Газ пропан-бутан	-	2 401
Материални запаси в процес на доставка	-	945
Дизелово гориво по ЗЗННП	-	159
Материали	-	141
Други стоки	-	9
	82	3 708

ГРУПА ЕРАСТ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година**

(към всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

8 Търговски вземания

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Вземания от клиенти	127	2 210
Предоставени аванси на доставчици	108	180
Обезценка	-	(45)
	235	2 345

Към 31.12.2019 г. вземанията от клиенти са в лева.

Предоставените аванси на доставчици към 31.12.2019 г. в размер на 105 хил.лв. са в лева и в евро – по фиксиран курс 1,95583 в края на годината в размер на 3 хил.лв.

Към 31.12.2019 г. няма направени обезценки за несъбираемите и трудносъбираеми вземания.

9 Други вземания и предплатени разходи

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Предплатени разходи за бъдещи периоди	62	71
Съдебни вземания	-	702
Обезценка	-	(500)
Съдебни вземания, нетно	-	202
Други вземания	-	52
	62	325

Предплатените разходи за бъдещи периоди са за:

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Наем	43	5
Еднократни разходи по банков заем	17	25
Абонаменти	2	7
Застраховки	-	23
Такси за банкови гаранции	-	10
Други	-	1
	62	71

Те ще се признават на линейен принцип като текущи разходи през следващите 12 месеца.

10 Парични средства и парични еквиваленти

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Парични средства по текущи сметки	83	570
Парични средства в брой	-	16
	83	586

Към 31 декември 2019 г. наличните парични средства са по сметки на Групата в Банка ДСК ЕАД в лева.

ГРУПА ЕРАСТ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

11 Собствен капитал

	Брой дялове	Стойност (хил. лева)
Регистриран в търговския регистър към 31.12.2019г.	5100	255
Внесен капитал към 31 декември 2019 година	5100	255
Регистриран в търговския регистър към 31.12.2018г.	5100	255
Внесен капитал към 31 декември 2018 година	5100	255

Резервите на Групата са обобщено представени в таблицата по-долу:

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Резерв по дългосрочни капиталови инвестиции	(175)	425
Законов резерв	-	300
	(175)	725

Резервът по дългосрочни капиталови инвестиции към 31.12.2019 г. е отрицателен в размер на 175 хил. лв. (към 31.12.2018 г.: положителен в размер на 425 хил. лв.) и е формиран от ефектите от последваща оценка на дългосрочните капиталови инвестиции по справедлива стойност.

Движението на резерва по дългосрочните капиталови инвестиции е както следва:

	2019 31 декември	2018 31 декември
Салдо на 1 януари	425	646
Нетна (загуба) / доход от преоценка на дългосрочни капиталови инвестиции	(600)	(221)
Салдо на 31 декември	(175)	425

12 Дългосрочни банкови заеми

Към 31.12.2019 г. Групата има сключен следния дългосрочен банков заем:

На 20.01.2017 г. е подписан Договор за стандартен инвестиционен кредит № 1957 между ЕРАСТ ЕООД и Банка ДСК ЕАД с цел рефинансиране на получения кредит от Уникредит Булбанк АД.

А. Кредитополучател:	"Ераст" ЕООД
Кредитор:	Банка ДСК ЕАД
Вид на кредита:	Инвестиционен
Размер:	5 000 000 лева
Договорен лихвен %	Променлив лихвен %, формиран от базов лихвен индекс и премия + надбавка 3%.
Краен срок за погасяване	25.01.2022 г.
Обезпечения:	Особен залог върху вземанията по банкови сметки на „Ераст“ ЕООД .

ГРУПА ЕРАСТ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

Задължението към 31.12. 2019 г. по банковия кредит включва:

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Банков заем по номинална стойност		
Нетекуща част	10 45	2 009
Текуща част	964	964
	2 009	2 973

Към 31.12.2018 г. дъщерното дружество „Ви-газ България“ ЕАД има сключен:

Банков инвестиционен кредит по Договор за стандартен инвестиционен кредит № 1841/ 21.06.2016 г., Анекс № 1/21.10.2016 г., Анекс № 2/19.06.2017г., Анекс № 3/18.07.2017г., Анекс № 4/ 04.08.2017 г., Анекс № 5 / 06.12.2017 г., Анекс № 6 / 17.05.2018 г., Анекс № 7 / 20.06.2018 г., :

Б. Кредитополучател:	„Ви-газ България“ ЕАД
Кредитор:	БАНКА ДСК ЕАД
Цел на кредита:	Изграждане на газови стопанства (мултипродуктови колонки, резервоари, помпи и съпътстващо оборудване за газова инсталация за газ пропан-бутан) на обекти на Шел България ЕАД съгласно Рамков договор
Договорена сума:	1 500 хил. лв.
Срок на усвояване:	21.06.2018 г.
Падеж:	21.06.2024 г.
Договорен лихвен процент:	1 м. SOFIBOR + надбавка
Обезпечение:	ипотека върху поземлени имоти, залог на цялото оборудване на газовите стопанства предмет на кредита, залог на вземанията предмет на Рамковия договор с Шел България ЕАД, залог на машини и съоръжения, търговски вземания, стоки и вземания по банкови сметки при кредитора
Салдо към 31.12.2018 г.:	613 хил. лв. в т.ч. краткосрочна част в размер на 154 хил. лв.

13 Пасиви по отсрочени данъци

Към 31.12.2019 г. няма пасиви по отсрочени данъци.

Изменението в салдото към 31.12.2018 г. на пасивите по отсрочените данъци е както следва:

Пасиви по отсрочени данъци	временна разлика	данък
Описание на обектите	31.12.2018	31.12.2018
	хил. лева	хил. лева
Имоти, машини и оборудване	1 308	(131)
ефекти от преоценка до справедлива стойност при придобиването на дъщерно дружество	3 951	(395)
Общо пасиви по отсрочени данъци	5 259	(526)

ГРУПА ЕРАСТ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година**

(всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

Обезценки на вземания	(545)	55
Обезценки на стоки	-	-
Начислени, неизплатени към 31 декември доходи на персонала	(65)	7
Начислени, неизплатени суми на персонала за отпуски	(64)	6
Провизии за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране	(52)	5
Данъчна загуба.	(1 170)	117
<i>Общо активи по отсрочени данъци</i>	<i>(1 896)</i>	<i>190</i>
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата - пасиви	3 363	(336)

14 Задължения за депозити

Към 31.12.2019 г. няма задължения за депозити.

Задълженията за получени депозити към 31.12.2018 г. отразяват депозита, внесен от клиентите за предоставения им за ползване оборотен амбалаж, собственост на дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД. Те се класифицират като текущи или нетекущи в зависимост от срока, за който дъщерното дружество има безусловно право да уреди задължението си (в срок до и над 12 месеца от края на отчетния период).

	2018 г. 31 декември
Задължения за депозити по предоставени цилиндри (текущи)	6 525
Задължения за депозити по предоставени резервоари (нетекущи)	228
	6 753

15 Задължения към персонала при пенсиониране

Към 31.12.2019 г. няма задължения към персонала при пенсиониране.

Към 31.12.2018 г. дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дъщерно дружество „Ви-газ България“ ЕАД за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (Приложение № 2.18).

За определяне на тези задължения Групата е направила актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

ГРУПА ЕРАСТ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година**

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2018 г. 31 декември
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	59
Разход за текущ стаж за годината	8
Разходи за лихви за годината	1
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	12
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	17
<i>Актюерски (загуби)/ печалби от промени в демографските предположения</i>	(5)
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	-
Сегашна стойност на задължението на 31 декември в консолидиращия отчет за финансовото състояние	80

16 Търговски задължения

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Задължения към доставчици	208	5 234
Получени аванси	78	126
Задължения от придобити финансови активи	-	802
	286	6 162

Към 31.12.2019 г. търговските задължения са за доставки на стоки и услуги. Търговските задължения са свързани с обичайната дейност на Групата и са текущи и безлихвени.

Получените аванси от клиенти са текущи, левови и безлихвени и са свързани с продажба на стоки.

Търговските задължения са деноминирани в следните валути:

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Лева	279	3 689
Евро	7	601
Щатски долари	-	1872
	286	6 162

Към 31.12.2019 г. е изплатено задължението по сключен договор на 18.01.2017 г. за покупка на вземане /към 31.12.2018 г. е в размер на 411 хил.лв./.

Към 31.12.2019 г. е изплатено задължението към доставчик във връзка с покупката на акции, търгувани на Българска Фондова Борса /към 31.12.2018 г. е в размер на 391 хил. лв. /.

(тъй всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

17 Задължения към собственика

На 02.07.2019 г. с Протокол е взето решение за изплащане на дивидент в размер на 150 хил.лв. към собственика на основание чл.137, ал.1, т.3 и чл.147, ал.2 от Търговския закон. Към 31.12.2019 г. задължението към собственик е 86 хил.лв.

Към 31.12.2018 г. - 50 хил. лв. към собственик под формата на допълнителни парични безлихвени вноски съгласно Протокол от 12.10.2017 г. на основание чл.137, ал.1, т.9 и чл.134 от Търговския закон.

18 Задължения за данъци

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Корпоративен данък върху печалбата	1	1
Еднократни данъци	1	12
Акциз	-	470
Данък добавена стойност	-	171
Данък върху доходите на физически лица	-	11
	2	665

Данъчните задължения са текущи.

19 Задължения към персонала и за социалното осигуряване

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
<i>Задълженията включват:</i>		
Начисления за заплати на персонала	1	-
Начисления за годишни бонуси на персонала	-	66
Начисления за дължими възнаграждения за неизползван платен отпуск от персонала	-	64
Начислени осигуровки върху сумите за заплати за м.декември	-	29
Начислени осигуровки върху сумите за неизползвани платени отпуски от персонала	-	3
Задължения за положен извънреден труд	-	7
	1	169

20 Краткосрочни банкови заеми

Към 31.12.2019 г. няма краткосрочни задължения по банкови заеми.

Към 31.12.2018 г. няма краткосрочните задължения по банкови заеми са:

А. Банков кредит по Договор за издаване на множество банкови гаранции № 1840/ 21.06.2016 г., Анекс № 1 /28.06.2016 г., Анекс № 2 /19.06.2017 г., Анекс № 3/ 18.07.2017 г., Анекс № 4/ 20.06.2018 г. :

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

Кредитодател:	Банка ДСК ЕАД
Кредитополучател:	„Ви-газ България“ ЕАД
Цел на кредита:	Издаване на банкови гаранции по ЗАДС и за търговски задължения
Договорена сума:	4,000 хил. лв.
Падеж:	21.06.2019 г.
Договорен лихвен процент:	1 м. SOFIBOR + надбавка
Обезпечение:	ипотека върху поземлени имоти, залог на машини и съоръжения, търговски вземания, стоки и вземания по банкови сметки при Кредитора
Салдо към 31.12.2018 г.:	3 460 хил. лв. под формата на издадени банкови гаранции

Б. Банков кредит по Договор за кредит-овърдрафт № 1843/ 21.06.2016 г., Анекс № 1 / 19.06.2017г., Анекс № 2/ 18.07.2017 г., Анекс № 3/ 20.06.2018 г.:

Кредитодател:	Банка ДСК ЕАД
Кредитополучател:	„Ви-газ България“ ЕАД
Цел на кредита:	Оборотни средства
Договорена сума:	300 хил. USD
Падеж:	21.06.2019 г.
Договорен лихвен процент:	3-месечен LIBOR+ надбавка
Обезпечение:	ипотека върху поземлени имоти, залог на машини и съоръжения, търговски вземания, стоки и вземания по банкови сметки при Кредитора
Салдо към 31.12.2018 г.:	83 хил. лв.

В. Банков кредит по Договор за кредит-овърдрафт № 1842/ 21.06.2016 г., Анекс № 1 / 19.06.2017г., Анекс № 2/ 18.07.2017 г., Анекс № 3/ 20.06.2018 г.:

Кредитодател:	Банка ДСК ЕАД
Кредитополучател:	„Ви-газ България“ ЕАД
Цел на кредита:	Оборотни средства
Договорена сума:	2,000 х. лв.
Падеж:	21.06.2019 г.
Договорен лихвен процент:	1-мес. SOFIBOR+ надбавка
Обезпечение:	ипотека върху поземлени имоти, залог на машини и съоръжения, търговски вземания, стоки и вземания по банкови сметки при Кредитора
Салдо към 31.12.2018 г.:	900 хил. лв.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

21 Задължения по финансов лизинг

Към 31.12.2019 г. няма краткорочни задължения по финансов лизинг.

Към 31.12.2018 г. задълженията по финансов лизинг са по договор за придобиване на автомобили, както следва:

	2018 г. 31 декември
До една година	1
Над 1 до 2 години	-
Над 2 до 5 години	-
	1
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	-
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	1

22 Други текущи задължения

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Текущи лихви по банков заем	1	1
Получени депозити	-	3
Други	8	11
	9	15

23 Приходи

Приходите от продажби по видове стоки са:

	2019 г.	2018 г.
Стоки за строителството	3 261	1 732
Газ пропан-бутан (автогаз)	39 903	80 932
Газ пропан-бутан в бутилки	2 980	7 535
Газ пропан-бутан за индустриални/битови резервоари	1 062	2 439
Услуги по доставка на газ пропан-бутан (логистични)	651	864
Други стоки	56	-
	47 913	93 502

24 Отчетна стойност на продадените стоки

Отчетна стойност на продадените стоки по видове стоки са:

	2019 г.	2018 г.
Стоки за строителството	(2 768)	(1 495)
Газ пропан-бутан (автогаз)	(38 469)	(77 905)
Газ пропан-бутан в бутилки	(1 853)	(5 173)
Газ пропан-бутан за индустриални/битови резервоари	(829)	(2 037)
Други стоки	(54)	-
	(43 973)	(86 610)

ГРУПА ЕРАСТ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година**

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

25 Други доходи от дейността

	2019 г.	2018 г.
Услуги	119	243
Пълнене на бутилки	21	45
Услуги по планиране и доставки на едро	20	91
Наем резервоари	7	18
Наем на машини	6	2
Наем гориво	4	10
Печалба от продажби на ДМА	3	2
Услуги предоставяни с газовоз	1	23
Приходи от финансиране	-	7
Други	1	27
	182	468

26 Разходи за материали и консумативи

	2019 г.	2018 г.
Материали	(33)	(77)
Гориво	(28)	(52)
Електро и топлоенергия	(23)	(40)
Канцеларски материали	(6)	(12)
Работно облекло и храна	(3)	(6)
Хигиенни и почистващи материали	(2)	(4)
Рекламни материали	-	(26)
Резервни части	-	(2)
Други	(5)	(9)
	(100)	(228)

27 Разходи за външни услуги

	2019 г.	2018 г.
Транспортни и логистични услуги	(1 673)	(3 115)
Насми	(299)	(590)
Поддържане на държавен резерв	(201)	(592)
Консултантски (одиторски, правни и преводачески) услуги	(171)	(120)
Поддръжка на БВВГ и резервоари	(107)	(187)
Комисионни за продажби	(39)	(96)
Охрана	(26)	(59)
Поддръжка на автомобили и техника	(25)	(63)
Застраховки	(24)	(57)
Телекомуникационни разходи	(19)	(34)
Членски внос и участие в семинари	(18)	(55)
Еднократни и други данъци	(13)	(29)
Такси за обслужване на текущи банкови сметки	(9)	(29)
Услуги, свързани с персонал	(7)	(19)
Абонаменти и такси	(6)	(6)
Реклама	(2)	(22)
Куриерски услуги	(2)	(5)
Оперативен лизинг	-	(72)
Други разходи	(20)	(57)
	(2 661)	(5 207)

ГРУПА ЕРАСТ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година**

(във всички приложения сумите са посочени в мил. лева, освен ако не е упоменато друго)

28 Разходи за персонал

	2019 г.	2018 г.
Възнаграждения	(867)	(1 693)
Социални осигуровки и надбавки	(160)	(301)
Начисления за неизползвани отпуски	(2)	(64)
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране	-	(8)
	(1 029)	(2 066)

29 Други разходи за дейността

	2019 г.	2018 г.
Липса на материални запаси /технологични/	(77)	-
Представителни мероприятия	(15)	(24)
Командировки	(14)	(27)
Брак и липси ДМА	(5)	(20)
Корекция ДДС	(2)	(6)
(Начислена)/възстановена обезценка на вземания	-	(104)
Отписване на стари салда	-	(1)
Лихви и глоби по държавни вземания	-	(2)
Други разходи	(1)	(6)
	(114)	(190)

30 Финансови приходи

	2019 г.	2018 г.
Ефект от оценка до справедлива стойност при продажба на акции	334	63
Положителни курсови разлики	42	-
Лихви по финансов лизинг (Шел проект)	-	69
	376	132

31 Финансови разходи

	2019 г.	2018 г.
Отрицателни разлики от продажба на инвестиции	(7)	(1640)
Отрицателни курсови разлики	(62)	(133)
Лихви по дългосрочни банкови заеми	(81)	(125)
Лихви по краткосрочни заеми - овърдрафт	(17)	(53)
Такси и комисионни за банкови гаранции	(36)	(39)
Лихви и такси за факторинг	(14)	(39)
Такси по обслужване на дългосрочни банкови кредити	(8)	(8)
Лихви по оперативен лизинг	(15)	-
	(240)	(2 037)

(всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

32 Продажба на дъщерно дружество

На 27.05.2019 г. е вписана в Търговския регистър на Агенция по вписванията продажбата на 3 000 000 /три милиона/ броя акции, представляващи 100% от капитала дъщерно дружество „Ви-газ България“ АД. Финансовият резултат от освобождаване на дружеството е печалба в размер на 1 919 хил.лв., както следва:

Към 26.05.2019 г. /дата на продажбата/:	2019 г.
	в хил.лв.
Получени парични средства	4 230
Отписани нетни активи	(2 274)
Ефект от инвестицията	(1)
Репутация	(36)
Печалба от освобождаване на дъщерно дружество:	<u>1 919</u>

Нетните активи на освободеното дружество са както следва:

Към 26.05.2019 г. /дата на продажбата/:	2019 г.
	в хил.лв.
Имоти, машини и оборудване	9 086
Нематериални активи	70
Вземания от клиенти нетекущи	1 075
Активи с право на ползване	289
Материални запаси	4 134
Търговски вземания	3 193
Предоставени аванси	268
Вземания от клиенти текущи	240
Други вземания и предплатени разходи	1 896
Парични средства	511
Задължения по дългосрочни банкови заеми	(395)
Пасиви по отсрочени данъци	(336)
Задължения за депозити по предоставени резервоари	(262)
Задължения по лизинг	(108)
Задължения към персонала при пенсиониране	(80)
Търговски задължения	(7 978)
Задължения за депозити по предоставени цилиндри	(6 614)
Краткосрочни банкови заеми	(1 297)
Задължения за данъци	(975)
Краткосрочна част на задължения по фин.лизинг	(185)
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	(153)
Задължения към персонала и за соц. осигуряване	(101)
Други текущи задължения	(4)
Нетни активи:	<u>2 274</u>

Нетните парични потоци от освобождаване на дъщерно дружество са както следва:

Към 26.05.2019 г. /дата на продажбата/:	2019 г.
	в хил.лв.
Получени парични средства	1 570
Намалено с Парични средства	(511)
Нетни парични потоци от освобождаване на дъщерно дружество:	<u>1 059</u>

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

33 Разход за данък върху печалбата

	2019 г.	2018 г.
Счетоводна (загуба) / печалба преди данъчно облагане	1 342	(2 087)
Данък по приложима данъчна ставка – 10%	(134)	209
Ефект от признаване на отсрочени данъчни активи	113	-
<i>От непризнати суми по данъчна декларация:</i>		
Свързани с увеличения	-	(3)
Свързани с намаления	33	-
Временни разлики, върху която не е признат актив по отсрочени данъци	-	(107)
Данъчна загуба от текущата година	(19)	-
Общо разход за данък върху печалбата отчетен в консолидиращия отчет за всеобхватния доход в печалбата за годината	(7)	99
Данъчна (загуба) / печалба за годината на дружествата от Групата	1 205	(2 744)
Текущ разход за данък върху печалбата за годината – 10 %	(120)	-
Отсрочени данъци върху печалбата свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	113	99
Общо разход за данък от печалбата, отчетен в консолидиращия отчет за всеобхватния доход в печалбата за годината	(7)	99

34 Друг всеобхватен доход

Другите компоненти на всеобхватния доход включват:	2019 г.	2018 г.
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>		
Нетна промяна в справедливата стойност на дългосрочните капиталови инвестиции	(600)	(221)
<i>Компоненти, които нама да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>		
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи	-	(12)
Общо друг всеобхватен доход за годината	(600)	(233)

През 2019 година в резултат на извършените анализи ръководството е представило ефекта от промяната в справедливата стойност на дългосрочните капиталови инвестиции в размер на 600 хил. лв. загуба към другите компоненти на всеобхватния доход ("нетна промяна в справедливата стойност на дългосрочните капиталови инвестиции"), (2018 г.: 221 хил. лв. загуба).

ГРУПА ЕРАСТ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

35 Сделки със свързани лица

37.1. Отношенията на свързаност са представени по-долу:

Свързано лице	Вид свързаност	Период на свързаност
Албена Иванова Иванова	Собственик на дружеството - майка	2018 г. и 2019 г.
Албена Иванова Иванова	Управител на дружеството - майка	2018 г. и 2019 г.

37.2. През 2019 г. не са осъществявани сделки със свързаните лица.

37.3. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват:

	2019 г.	2018 г.
Възнаграждения и други краткосрочни доходи	140	529
Социални и здравни осигуровки	2	30
Общо	142	559

36 Управление на финансовия риск

Структурата на активите и пасивите с характер на финансови инструменти към 31 декември по категории е посочена по-долу.

	2019 г. 31 декември	2018 г. 31 декември
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в т.ч.:	1 435	2 179
Дългосрочни капиталови инвестиции (в акции)	1 435	2 179
Финансови активи по амортизирана стойност, в т.ч.:	2 870	4 393
Вземания от клиенти	2 660	1 388
Търговски вземания	127	2 165
Други вземания	-	254
Парични средства и парични еквиваленти	83	586
Общо финансови активи	4 305	6 572
Финансови пасиви по амортизирана стойност, в т.ч.:		
Банкови заеми	2 009	3 586
Дългосрочни банкови заеми	1 045	2 468
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	964	1 118
Други финансови пасиви, в т.ч.:	208	13 773
Задължения по краткосрочни банкови заеми	-	983
Задължения по финансов лизинг	-	1
Търговски задължения	208	6 036
Задължения за депозити	-	6 753
Общо финансови пасиви	2 217	17 359

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

В хода на обичайната си стопанска дейност Групата е изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Групата.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в Групата се осъществява текущо от ръководството съгласно вътрешната политика и управленска структура за разпределение на отговорностите.

36.1 Пазарен риск

А. Валутен риск

Групата не е изложена на значителен валутен риск, защото основната част от неговите операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на Групата към валутен риск:

31 декември 2019 г.	в EUR хил.лв.	в USD хил.лв.	в BGN хил.лв.	Общо хил.лв.
Финансови активи				
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	-	1 435	1 435
Вземания от клиенти	-	-	2 660	2 660
Търговски вземания	-	-	127	127
Парични средства и еквиваленти	-	-	83	83
Общо	-	-	4 305	4 305
31 декември 2019 г.	в EUR хил.лв.	в USD хил.лв.	в BGN хил.лв.	Общо хил.лв.
Финансови пасиви				
Задължения по дългосрочни банкови заеми	-	-	2 009	2 009
Търговски задължения	134	-	74	208
Общо	134	-	2 083	2 217

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

31 декември 2018 г.	в EUR	в USD	в BGN	Общо
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови активи				
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	-	2 179	2 179
Търговски вземания	-	-	2 165	2 165
Вземания по финансов лизинг	-	-	1 388	1 388
Други вземания	-	-	254	254
Парични средства и еквиваленти	4	1	581	586
Общо	4	1	6 567	6 572

31 декември 2018 г.	в EUR	в USD	в BGN	Общо
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови пасиви				
Задължения по дългосрочни банкови заеми	-	-	3 586	3 586
Задължения по краткосрочни банкови заеми	-	83	900	983
Търговски задължения	601	1 872	3 563	6 036
Задължения по финансов лизинг	-	-	1	1
Задължения за депозити	-	-	6 753	6 753
Общо	601	1 955	14 803	17 359

Б. Ценови риск

Групата е изложена на ценови риск по отношение на притежаваните от нея акции и дялове, класифицирани като дългосрочни капиталови инвестиции. За целта ръководството следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа. Допълнително, към настоящия етап поради икономическата и финансова криза, ръководството е взело решение за силно редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността и в условията на криза. Допълнително за притежаваните акции и дялове в дружества, които не се търгуват на фондовата борса Групата следи финансовото им състояние, състоянието на икономическия отрасъл, в който функционират и възможностите за реализация на дяловете на пазара.

В. Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, при който контрагентите на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми.

Групата няма значителна концентрация на кредитен риск. Предоставят се търговски заеми на контрагенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Групата, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на кредитните условия.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират като периодично се прави преглед на откритите позиции по контрагенти и индивидуални суми към тях, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

36.2 Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя се стреми да поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от собственика, като се поддържа периодична информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Риск на лихвоносни парични потоци

Като цяло Групата има значителна част лихвоносни пасиви, представени най-вече от ползваните заемни средства от банки. Затова разходите и оперативните парични потоци са в известна степен зависими от промените в пазарните лихвени равнища. Заемите, които Групата ползва са с плаващ лихвен процент. Това обстоятелство поставя паричните потоци на Групата в зависимост от лихвения риск. За посочените лихвоносни пасиви Групата прилага контролни процедури, изразяващи се в текущо следене на промените на лихвените проценти.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на Групата към отделните видове финансов риск:

31 декември 2019	с плаващ лихвен %	безлихвени	Общо
	хил. лева	хил. лева	хил. лева
Финансови активи			
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	1 435	1 435
Вземания от клиенти	-	2 660	2 660
Търговски вземания	-	127	127
Парични средства и парични еквиваленти	-	83	83
Общо финансови активи	-	4 305	4 305
Финансови пасиви			
Банкови заеми	2 009	-	2 009
Търговски задължения	-	208	208
Общо финансови пасиви	2 009	208	2 217

ГРУПА ЕРАСТ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

31 декември 2018	с плаващ лихвен %	безлихвени	Общо
	хил. лева	хил. лева	хил. лева
Финансови активи			
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	2 179	2 179
Вземания по финансов лизинг	1 388	-	1 388
Търговски вземания	-	2 165	2 165
Други вземания	-	254	254
Парични средства и парични еквиваленти	-	586	586
Общо финансови активи	1 388	5 184	6 572
Финансови пасиви			
Банкови заеми	4 569	-	4 569
Задължения по финансов лизинг	1	-	1
Търговски задължения	-	6 036	6 036
Задължения за депозити	-	6 753	6 753
Общо финансови пасиви	4 570	12 789	17 359

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Групата, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към края на отчетния период. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането и респ. задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2019	до 1 мес.	от 1 мес. до 3 мес.	от 3 мес. до 1 г.	над 1 г.	на поисква не	Общо
	хил. лева	хил. лева	хил. лева	хил. лева	хил. лева	хил. лева
Финансови пасиви						
Задължения по дългосрочни банкови заеми	85	170	756	1 063	-	2 074
Търговски задължения	208	-	-	-	-	208
Общо финансови пасиви	293	170	756	1 063	-	2 367

31 декември 2018	до 1 мес.	от 1 мес. до 3 мес.	от 3 мес. до 1 г.	над 1 г.	на поисква не	Общо
	хил. лева	хил. лева	хил. лева	хил. лева	хил. лева	хил. лева
Финансови пасиви						
Задължения по дългосрочни банкови заеми	102	291	819	2 533	-	3 745
Задължения по краткосрочни банкови заеми	2	3	992	-	-	997
Търговски задължения	5 234	-	802	-	-	6 036
Задължения по финансов лизинг	1	-	-	-	-	1
Задължения за депозити	-	-	-	228	6 525	6 753
Общо финансови пасиви	5 339	294	2 613	2 761	6 525	17 532

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

Управление на капиталовия риск

Целта на Групата с управлението на капитала е да създава и поддържа възможности да продължи да функционира като действащо предприятие, за да може да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

Съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към 31 декември са както следва:

	2019 хил. лева	2018 хил. лева
Общо дългов капитал, в т.ч.:	2 009	4 570
заеми от банки	2 009	4 569
задължения по финансов лизинг	-	1
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(83)	(586)
Нетен дългов капитал	1 926	3 984
Общо собствен капитал	2 170	964
Общо капитал	4 096	4 948
Съотношение на задлъжнялост	0,47	0,81

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви Групата приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и банковите депозити, то очаква да реализира тези финансови активи и пасиви или чрез тяхното цялостно обратно изплащане, или респективно - погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (банкови заеми и депозити, търговски вземания и задължения), или са отразени в отчета за финансово състояние по пазарна стойност (инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

Ръководството на Групата счита, че при съществуващите обстоятелства представените в консолидирания отчет за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Таблицата по-долу представя финансовите инструменти на Групата, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние:

Клас финансови инструменти	Справедлива стойност		Ниво на йерархия	Оценъчен подход	Оценъчна техника
	2019	2018			
	хил. лева	хил. лева			
Финансови активи					
Дългосрочни капиталови инвестиции	1 435	2 179	1	Пазарен подход	Котирани (средни) цени на активен пазар
Общо	1 435	2 179			

37 Условни задължения

Банкови гаранции

Съгласно Договор от 20.01.2017 г. между „ЕРАСТ“ ЕООД и Банка ДСК ЕАД е учреден особен залог върху вземанията по банкови сметки с цел обезпечаване на получения кредит.

На 21.06.2016 г. „ЕРАСТ“ ЕООД е сключил Договор за поръчителство с Банка ДСК ЕАД, като поръчител на длъжника дружество „Ви-газ България“ ЕАД:

- Договор за издаване на множество банкови гаранции № 1840/ 21.06.2016 г., Анекс № 1 /28.06.2016 г., Анекс № 2 /19.06.2017 г., Анекс № 3/ 18.07.2017 г., Анекс № 4/ 20.06.2018 г., Анекс № 5/ 20.06.2019 г.; Анекс № 6/14.08.2019г. и Анекс № 7/03.09.2019 г.;

- Договор за стандартен инвестиционен кредит № 1841/ 21.06.2016 г., Анекс № 1/21.10.2016 г., Анекс № 2/19.06.2017г., Анекс № 3/18.07.2017г., Анекс № 4/ 04.08.2017 г., Анекс № 5 / 06.12.2017 г., Анекс № 6/ 17.05.2018 г., Анекс № 7/ 20.06.2018 г.;

- Договор за кредит-овърдрафт № 1842/ 21.06.2016 г., Анекс № 1 / 19.06.2017г., Анекс № 2/ 18.07.2017 г., Анекс № 3/ 20.06.2018 г., Анекс № 4/ 20.06.2019 г.; Анекс № 5/14.08.2019 г.;

- Договор за кредит-овърдрафт № 1843/ 21.06.2016 г., Анекс № 1 / 19.06.2017г., Анекс № 2/ 18.07.2017 г., Анекс № 3/ 20.06.2018 г., Анекс № 4/ 20.06.2019 г., Анекс № 5/14.08.2019 г. и Анекс № 6/22.08.2019 г.

38 Събития след края на отчетния период

Основните рискове и несигурности на дружеството произтичат от външни фактори свързани с макроикономическата среда. Във втората половина на март 2020 г. в страната се проявява пандемия от инфекциозно заболяване, причинено от коронавирус /Ковид 19/.

На 13 март с Решение на Народното събрание е обявено извънредно положение, а на 24 март влиза в сила Закон за мерките и действията по време на извънредното положение.

С последния закон се въвеждат редица извънредни мерки, касаещи бизнеса:

- удължаване и прекъсване на административни срокове;
- удължаване срока за действие на административни актове;
- спиране на процесуални срокове и на сроковете за погасителна давност;
- промени в трудовото законодателство, отнасящи се до нови режими на работно време;
- преустановяване на работата и ползване на отпуски.

Пандемията предизвиква чувствително намаляване на икономическата активност в страната и поражда значителна неизвестност за тренда на процесите в макроекономиката през 2020 година и след това.

В началото на месец април Управителният съвет на Българската народна банка прие решение, че ще спазва гласуваните в Европейския банков орган Насоки относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с Ковид 19. Мораториумите върху плащания по банков кредити могат да бъдат ефективен инструмент при краткосрочни ликвидни затруднения на клиентите на банките. Много дружества биха изпитали такива затруднения, ако работата им бъде ограничена или преустановена в резултат от мерките срещу Ковид 19. Банките следва да изготвят правила с които да предложат на техните клиенти облекчения по плащанията на банковите кредити.

Утвърденият частен мораториум осигурява възможност за промени в графика за изплащане на главницата и/или лихвите по задълженията, без да се променят ключови параметри по кредитния договор, например вече договорените лихви. Могат да бъдат разсрочвани задължения за срок до 6 месеца, който да изтича до 31 декември 2020 г. Разсрочваните задължения трябва да са били редовно обслужвани или с просрочие не повече от 90 дни към 1 март 2020 г.

Клиентите трябва да заявят изрично пред обслужващата ги банка, че желаят да се възползват от предлаганите облекчения.

Предвиждат се три стандартизирани механизма:

- Механизъм № 1 – отсрочване на главница и лихва за до 6 месеца;
- Механизъм № 2 – отсрочване на главница за до 6 месеца;
- Механизъм № 3, приложим за револвиращи продукти.

Съответният механизъм ще се избира по взаимно съгласие между банките и техните клиенти.

Съгласно подписан от ЕРАСТ ЕООД Анекс от 27.05.2019 г. към Договор за продажба на дъщерното дружество Ви-газ България, дружеството-купувач ще доплаща дължимата продажна цена в размер на 2 660 хил.лв. след 01.01.2020 г. на равни месечни вноски по 90 хил.лв. всяка. До края на март това условие е спазено.

В случай, че вземанията от клиента от месец април 2020 г. не постъпват регулярно, то дружеството-майка ЕРАСТ ЕООД няма да има възможност да погасява банковия кредит към Банка ДСК ЕАД.

В връзка с новата ситуация Дружеството-майка се е възползвало от възможността, предоставена от Банка ДСК ЕАД и на 15.04.2020 г. е изпратила писмо до нея във връзка с обявеното извънредно положение в резултат на пандемията от Ковид 19 за отсрочване на плащане на главница по кредит до 31.12.2020 г.

Албена Иванова Иванова
Управител
22 април 2020 година

Бойка Раянлиева
Съставител
22 април 2020 година

